

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського»

**Наукова робота,
представлена на здобуття премії Президента України
для молодих вчених на тему :
«Стратегізація модернізаційної відбудови
інфраструктурної сфери України»**

Автор: Вовк Ольга Миколаївна
доктор економічних наук, професор,
професор кафедри економічної кібернетики

Мета наукової роботи: поглиблення теоретико-методологічних засад модернізаційної теорії шляхом формування й імплементації наукових положень та прикладних рекомендацій для стратегізації відбудови підприємств інфраструктурної сфери в умовах воєнного та повоєнного відновлення економіки України.

Об'єктом дослідження є стратегізація відновлення підприємств інфраструктурної сфери економіки України на засадах теорії модернізації.

Предметом дослідження виступає сукупність теоретико-методологічного, методичного та прикладного забезпечення при обґрунтуванні стратегій активізації модернізаційного потенціалу підприємств інфраструктурної сфери для прискорення повоєнного відновлення економічних систем.

Новизна наукових здобутків:

вперше обґрунтовано наукову гіпотезу, що базується на узгодженості концептуальних положень інноваційно-когнітивної парадигми модернізації економічних систем із методичним базисом обґрунтування системи стратегічних векторів реалізації потенціалу та застосування інноваційних технологій на засадах удосконалених положень теорії модернізації економічного простору, а також прикладного методичного інструментарію стратегізації відбудови підприємств інфраструктурної сфери й оцінювання її результатів;

удосконалено:

- систему імперативів модернізації підприємств інфраструктурної сфери, що й враховує принципи та закономірності кризових викликів, провокуючи євроінтеграційні, релокаційні й інвестиційні потреби й активізацію стабілізуючих механізмів;

- наукові підходи до формалізації механізму стратегізації, що, базується на просторово-ресурсній стійкості модернізаційного потенціалу, суб'єктно-об'єктних комунікаціях та орієнтованості на застосування інноваційно-когнітивної парадигми розвитку до обґрунтування інформаційно-інтелектуалізованої трансформації структури підприємств інфраструктурної сфери економіки України ;

- теоретико-прикладний інструментарій оцінювання рівня розвитку та результативності стратегізації модернізаційного потенціалу підприємств інфраструктурної сфери за профілем освоєності модернізаційних технологій інтелектуалізації і цифровізації, конкурентоспроможності й економічної ефективності інноваційної відбудови;

набули подальшого розвитку:

- система понять теорії модернізації та розвитку економічних систем шляхом поглиблення сутності категорій «модернізація», «стратегізація», «економічне відновлення», «структурна модернізація», «модернізаційний потенціал», «безпекові імперативи модернізації», «інноваційно-когнітивна парадигма», «повоєнна відбудова»;

- класифікаційні ознаки модернізації підприємств, що розширено за ознаками об'єктності, стратегічної спрямованості та характеру відбудови підприємств.

Основні положення наукової роботи

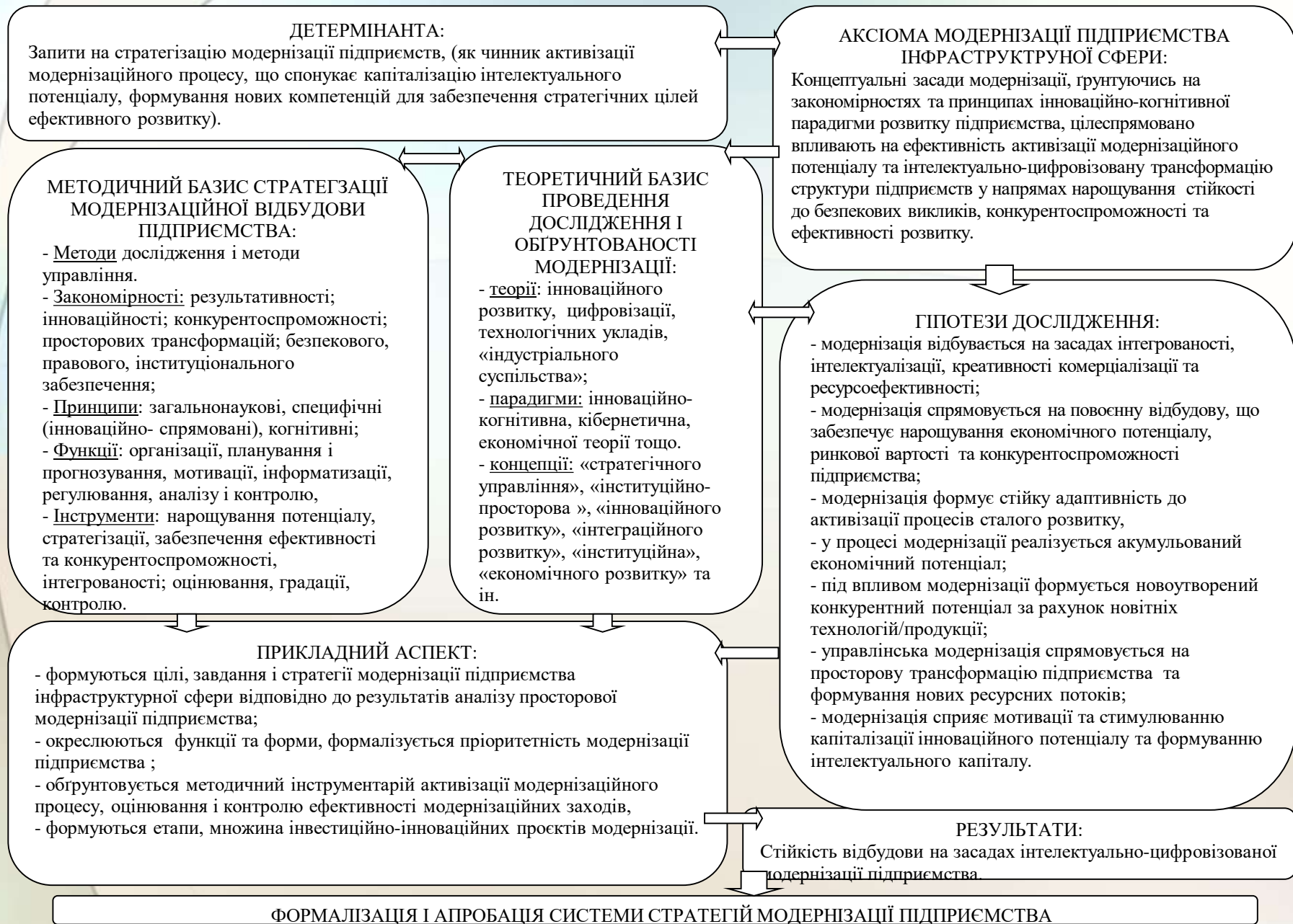

Рис. 1. Методологічні засади стратегізації модернізаційної відбудови підприємства із застосуванням інноваційно-когнітивної парадигми

Основні положення наукової роботи

Рис.2 Каталізатори та мотиватори реалізації модернізаційного потенціалу підприємства інфраструктурної сфери при адаптації до безпекових викликів

Основні положення наукової роботи

Рис. 3. Методичний інструментарій стратегізації модернізації підприємств інфраструктурної сфери в умовах відновлення економіки

Основні положення наукової роботи

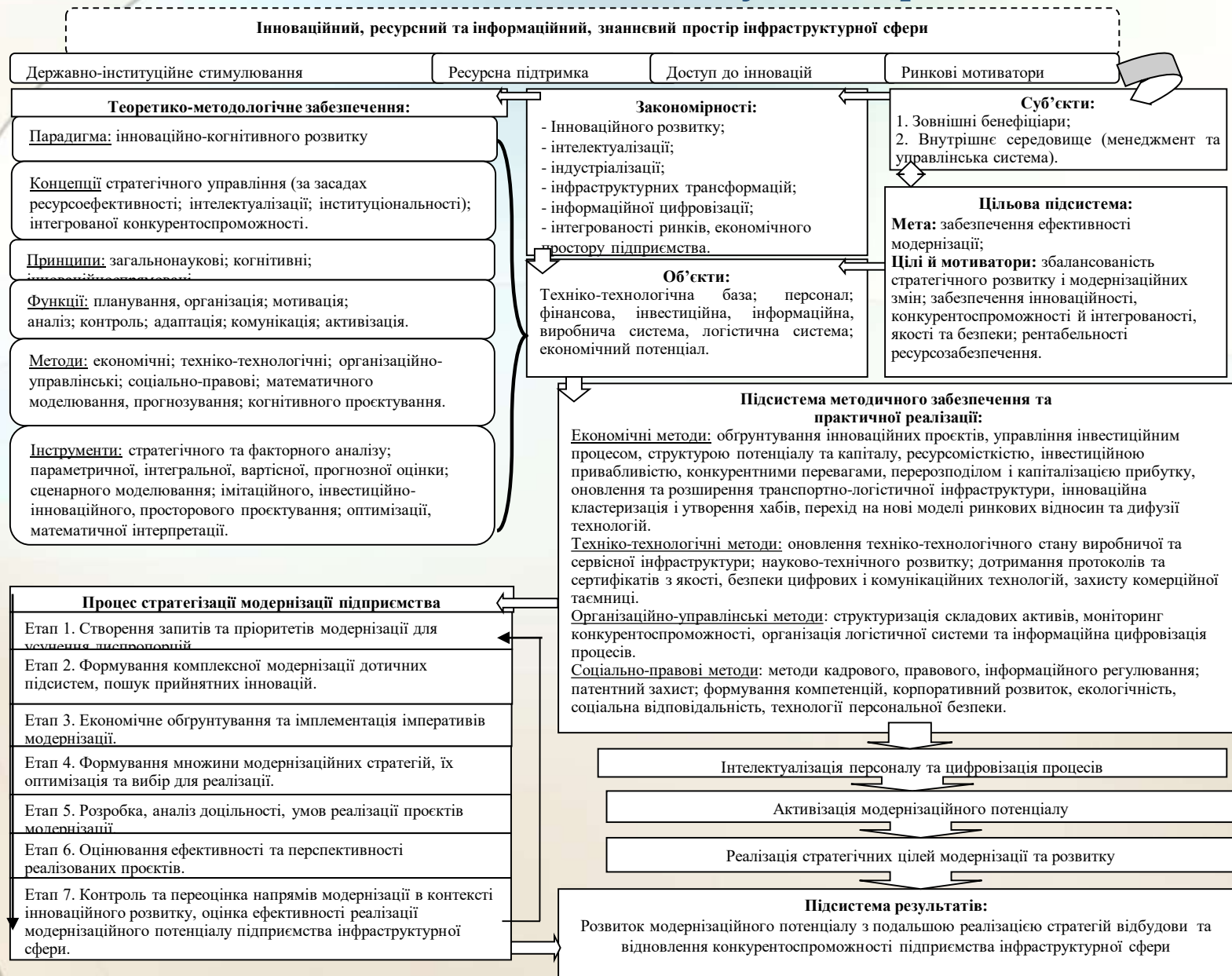
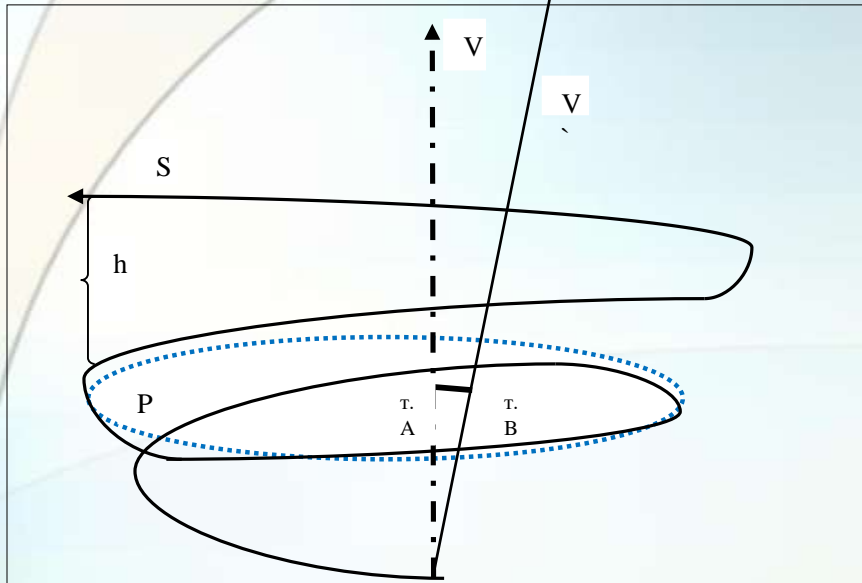

Рис. 4. Схема механізму стратегізації на засадах модернізації підприємств інфраструктурної сфери

Основні положення наукової роботи

де S – крива спіралі модернізації підприємства; P – горизонтальна площина витка спіралі; V – вектор модернізації економічного середовища; V' – вектор модернізації підприємства; відрізок AB – профіль реалізації модернізаційного потенціалу; h – висота між площинами модернізації, що відображає просторово-часові зміни в одному секторі.

Рис.5. Спіралеподібна модель просторової модернізації підприємств

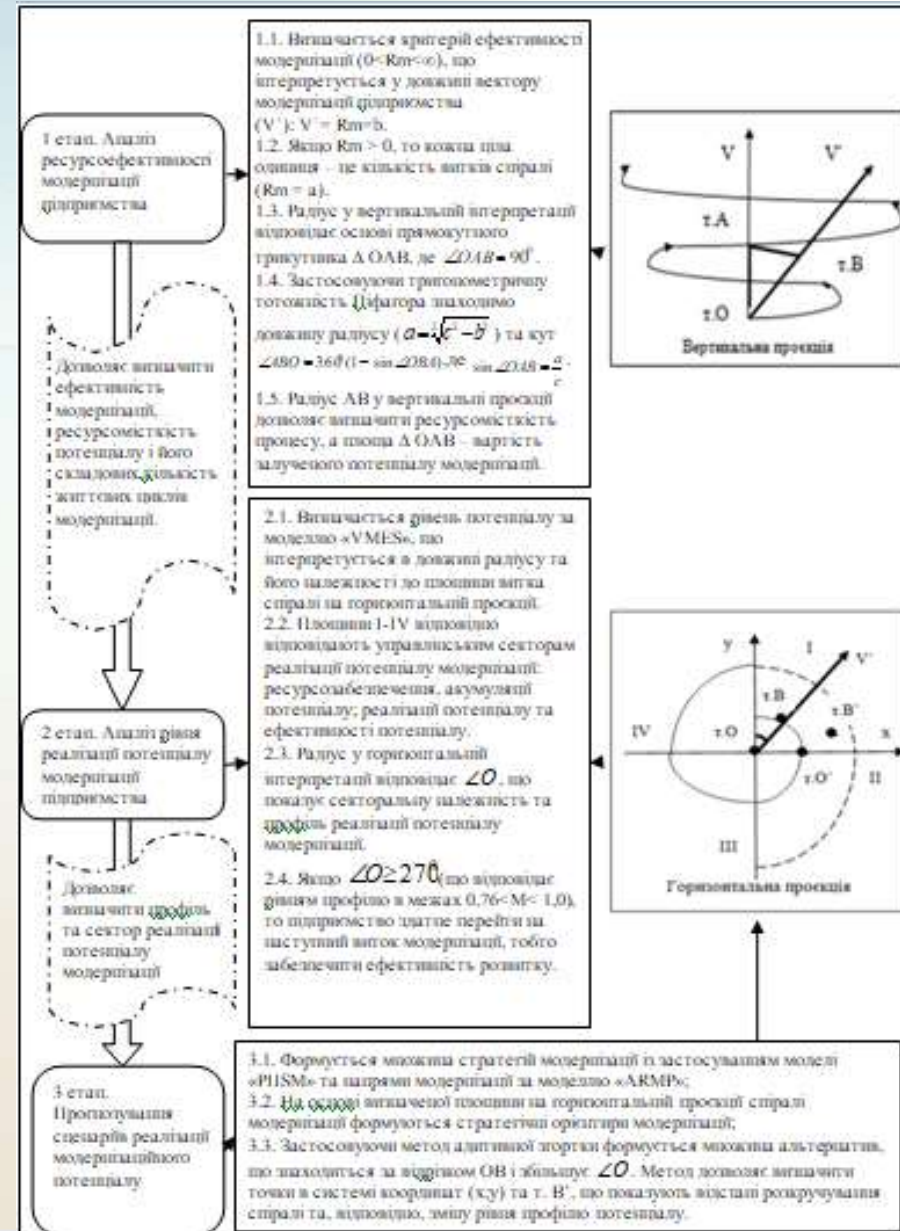

Рис.6. Адаптований економіко-математичний інструментарій просторової спіралеподібної проекції прогнозування поведінки підприємства під час управління модернізацією

Основні положення наукової роботи

Таблиця 1

Градація профілю освоєності модернізаційних технологій підприємства за просторовою моделлю «SVMM».

Інтервал значень критерію модернізації (М) за кутом відхилення вектора реальної оцінки стану підприємства	Класифікація рівнів профілю реалізації потенціалу	Сфери таргетування стратегій відбудови на засадах модернізації
1	2	3
$0 < M < 0,15$	Скорочуюча модернізація	Детенсивний розвиток підприємства провокує скорочення активів та відсутність ресурсів для оновлення.
$0,16 < M < 0,25$	Екстенсивна технологічна модернізація	Регресивні тенденції господарювання провокують захисні стратегії та скорочення інвестицій; потенціал розподіляється на інші види діяльності
$0,26 < M < 0,35$	Технологічна модернізація	Реалізація технічних інновацій, розвиток виробничого потенціалу
$0,36 < M < 0,45$	Прогресивна модернізація	Впровадження техніко-технологічних інновацій на підприємстві.
$0,46 < M < 0,55$	Адаптивна модернізація відповідно доступності інновацій.	Пошук ресурсів та інновацій, формування інноваційних стратегій, реструктуризація управлінської системи
$0,56 < M < 0,65$	Стійка модернізація відповідно динаміці комерціалізації інновацій	Забезпечення конкурентоспроможності продукції; нарощування економічного потенціалу.
$0,66 < M < 0,75$	Інтенсивна модернізація	Реалізація агресивної ринкової стратегії, нарощування ресурсоефективності, соціальної відповідальності та нарощування компетенцій.
$0,76 < M < 0,85$	Креативна модернізація для пошуку нових конкурентних переваг	Реалізація модернізаційного потенціалу, пошук нових ринків, розвиток персоналу.
$0,86 < M < 1,0$	Абсолютна модернізація відповідно інноваційному прогресу в економіці	Стратегічне корегування цілей довгострокового розвитку, акумулювання потенціалу.
$M > 1$	Лідерство в інноваційному розвитку	Реалізація інтелектуального капіталу, монополізація ринку інновацій окремої галузі

Основні положення наукової роботи

Таблиця 2

Векторність стратегій та результати імплементації імперативів модернізації підприємств інфраструктурної сфери

Рівні формування імперативів	Векторні напрямки стратегічної імплементації імперативів	Напрями нарощування модернізаційного потенціалу підприємства	Стратегії реалізації імперативів модернізації	Очікувані програмні результати
1	2	3	4	5
Безумовний та обов'язковий рівні	Ресурсоефективність. Інтелектуалізація та цифровізація. Якість. Безпека.	Ресурсозабезпечення і проєктування (альтернатива 1)	Захисні, скорочуючі та безпекові стратегії; детенсивні, ресурсозберігаючі, екстенсивні стратегії; стратегії виживання, концентрації та енергоефективності технічного переозброєння; сертифікації та стандартизації; концентрації.	Запровадження інноваційних технологій, нарощування компетенцій, забезпечення якості, безпеки та інформаційності, нарощування продуктивності та рентабельності використання ресурсів.
Розвитковий рівень	Інституційна підтримка. Конкурентоспроможність. Інтегрованість.	Акумулявання (альтернатива 2) та реалізація (альтернатива 3)	Адаптивна, мотиваційна, конкурентна, наступальна стратегії; стратегія стійкості розвитку, фокусування; лідерства за витратами, ринкової ніші, оптимальності витрат.	Накопичення модернізаційного потенціалу, формування креативного мислення та когнітивне узгодження диспропорцій розвитку; нарощування кількісних, вартісних та якісних параметрів функціонування.
Результуючий рівень	Стратегічність, інноваційність, корпоративізація.	Ефективності (альтернатива 4)	Агресивна стратегія; стратегії інтегрованого, конкурентного, диверсифікованого, інноваційного, просторового розвитку; інвестиційна та корпоративна стратегії.	Перехід на новий рівень ефективності та освоєності ринків і технологій. Підприємство стає лідером за інноваційним розвитком. Динамічність та інтенсивність розвитку формує корпоративні принципи та домінуючу позицію.

Основні положення наукової роботи

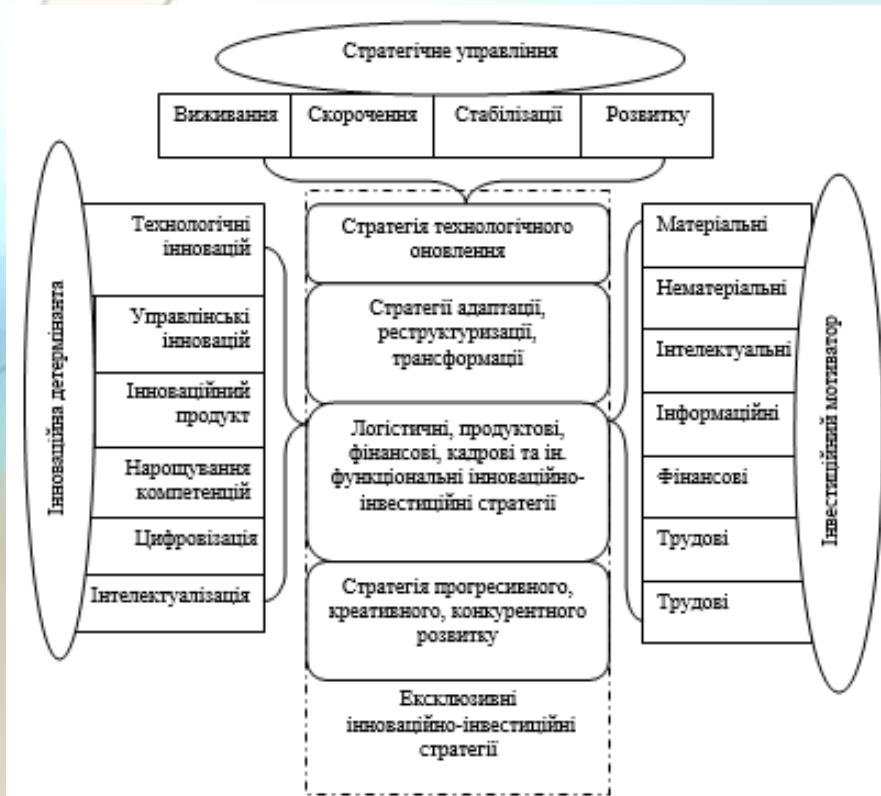

Рис. 7. Система ексклюзивних інноваційно-інвестиційних стратегій активізації модернізаційного потенціалу на підприємствах.

Рис. 8. Послідовність встановлення пріоритетності інноваційно-інвестиційних стратегій активізації модернізаційного потенціалу на інфраструктурних підприємствах

Основні положення наукової роботи

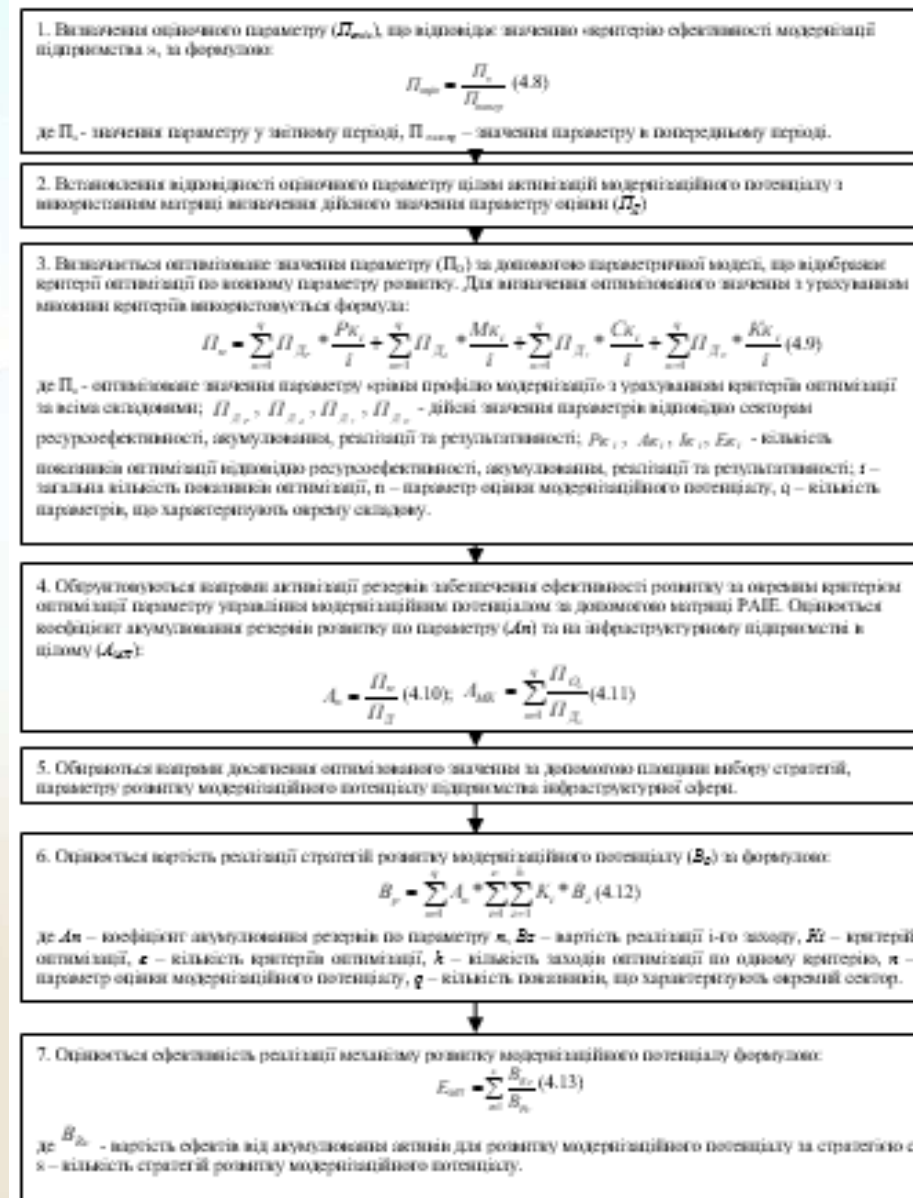

Рис 9. Послідовність параметричного аналізу активізації резервів відбудови за рахунок активізації модернізаційного потенціалу за моделлю «ARMP»

Основні положення наукової роботи

Рис. 10. Вибір стратегії розвитку модернізаційного потенціалу у витку спіралі модернізації підприємства.

Резерви активізації складових Значення критерію оптимізації	Ресурсо-забезпечення (P)	Акумулювання (A)	Імплементація (C)	Ефективність (E)
>1	8	9	9	10
≈1	6	6	7	8
<1	2	3	4	5
=0	1	1	1	1

На рис.: 1 – скорочуюча модернізація; 2 – екстенсивна технологічна модернізація; 3 – технологічна модернізація; 4 – прогресивна модернізація; 5 – адаптивна модернізація відповідно доступності інновацій; 6 – стійка модернізація відповідно динаміці комерціалізації інновацій; 7 – інтенсивна модернізація; 8 – креативна модернізація для пошуку нових конкурентних переваг; 9 – абсолютна модернізація відповідно інноваційному прогресу в економіці; 10 – лідерство в інноваційному розвитку; → спрямованість активізації резервів.

Рис. 11. Матриця «РАІЕ» обґрунтування напрямів активізації резервів забезпечення ефективності розвитку за окремим критерієм оптимізації параметру управління модернізаційним потенціалом

Основні положення наукової роботи

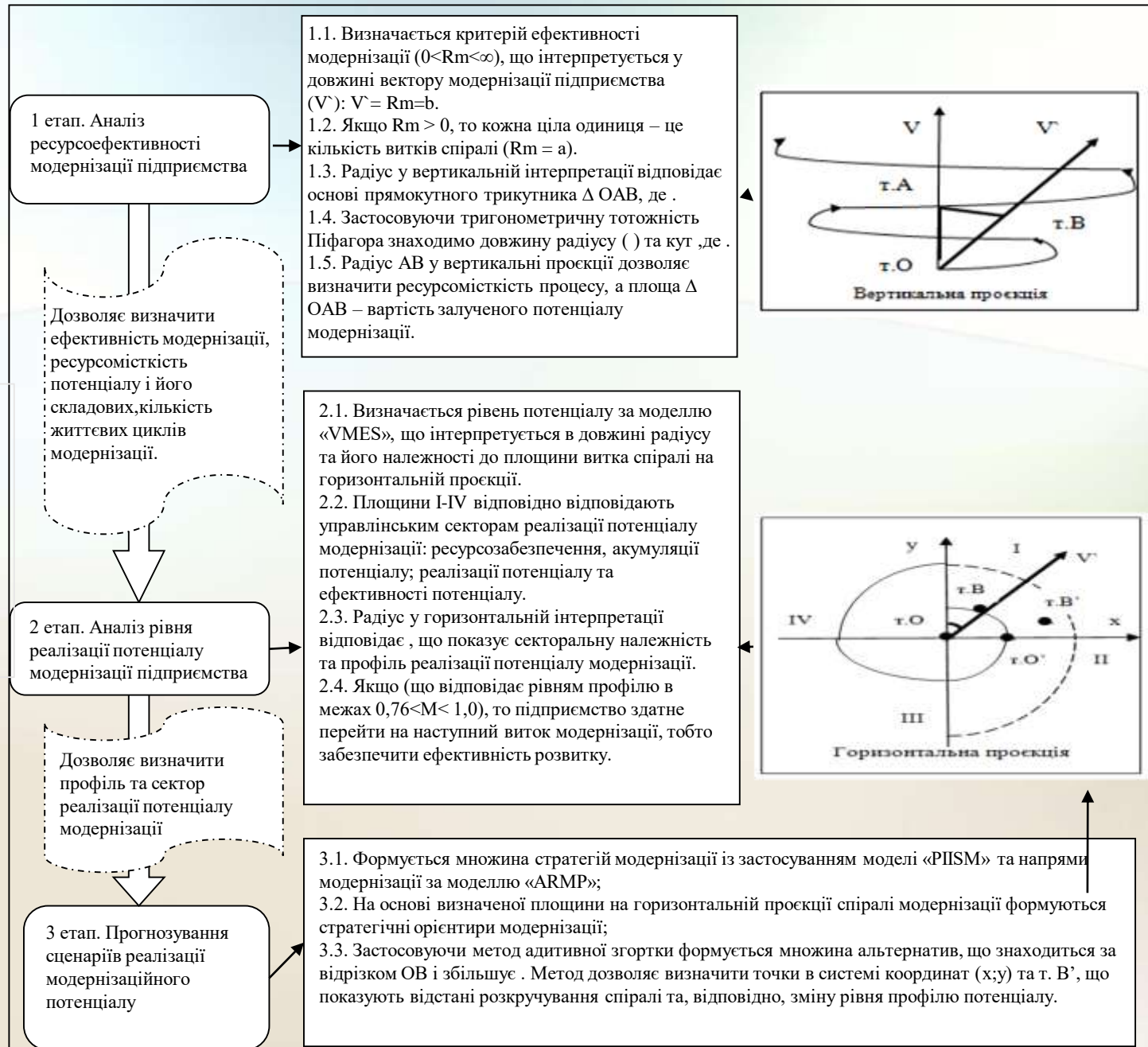

Рис. 12. Адаптований економіко-математичний інструментарій просторової спіралеподібної проекції прогнозування поведінки підприємства під час стратегування відновлення

Дякую за увагу!

СЛАВА УКРАЇНІ!!!